

REFERAT Arbejdsmarkedsudvalget 2022-25 d. 12-03-2024

Mødedato Tirsdag d. 12. marts 2024 kl. 11:00

Mødested SKAKO CONCRETE, Bygmestervej 2, DK-5600 Faaborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Foreløbig viden om arbejdspligt for visse borgergrupper.....	4
Fast status på udvalgte målgrupper.....	7
Udvalgets årsplan - til opdatering.....	8
Gensidig orientering.....	9
Orientering fra formanden.....	10
Godkendelse af protokol.....	11

Punkt 23: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-17-21

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Tidsplan - AMU-møde marts 2024

Punkt 24: Foreløbig viden om arbejdspligt for visse borgergrupper

15.18.00-A26-1-23

Resume

Forvaltningen orienterer om den aktuelle viden om arbejdspligt og indstiller til arbejdsmarkedsudvalget, at arbejdspligten implementeres i Faaborg Midtfyn Kommune ud fra beskæftigelsesplanens principper.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til, at arbejdspligten implementeres i Faaborg-Midtfyn Kommune ud fra beskæftigelsesplanens principper.

Sagsfremstilling

På Arbejdsmarkedsudvalgets møde i november 2023 orienterede forvaltningen om 3 politiske aftaler, som på daværende tidspunkt netop var indgået. Der var tale om:

- Aftale om en ny arbejdspligt med klare krav til borgere i kontanthjælpssystemet, som ikke opfylder optjeningsreglerne (bilag 1).
- Aftale om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp (bilag 2).
- Aftale om nyt kontanthjælpssystem - flere i arbejde, enklere regler og færre børn i lavindkomst (bilag 3).

Forvaltningen vender med denne sagsfremstilling nu tilbage med en orientering til udvalget med særligt fokus på den nye arbejdspligt, der træder i kraft fra 1. januar 2025 for visse målgrupper, og som udvides yderligere 1. juli 2025, da en større målgruppe her bliver omfattet af arbejdspligten grundet, at skærpede regler til optjening af kontanthjælp træder i kraft.

Beskæftigelsesministeriet havde i første omgang meldt ud, at der vil blive fremsat lovforslag på baggrund af den politisk aftale om arbejdspligt i februar 2024. I slutningen af januar 2024 er dette dog ændret således, at der først forventes at blive fremsat et lovforslag i efteråret 2024. Nedenstående orientering bygger derfor i høj grad på indholdet af de politiske aftaler samt anden information, som i mellemtiden er blevet delt af blandt andet Beskæftigelsesministeriet, KL samt Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Overordnet information omkring arbejdspligt

Fra 1. januar 2025 indfases arbejdspligten for de borgere, som på nuværende tidspunkt modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse (SHO-ydelse). Disse borgere opfylder ikke kravet om ophold i riget (Danmark, Grønland og Færøerne) i mindst 9 ud af de seneste 10 år (opholdskravet) og kravet om fuldtidsbeskæftigelse i mindst 2½ år ud af de seneste 10 år (beskæftigelseskravet), og bliver derfor omfattet af den nye mindstesats, der erstatter SHO-ydelserne.

Med virkning fra 1. juli 2025 skærpes optjeningsreglerne for kontanthjælp for personer, der er kommet til landet før 2008. Disse borgere skal herefter også opfylde opholdskravet og beskæftigelseskravet som beskrevet ovenfor. Opfylder borgeren ikke disse krav, kan borgeren modtage mindstesats og omfattes dermed af arbejdspligten.

Kommunerne skal senest 1. januar 2026 have implementeret arbejdspligten for den samlede målgruppe.

Indholdet i arbejdspligten

Som udgangspunkt skal de borgere, der omfattes af arbejdspligten bidrage i et omfang, der svarer til fuld tid, men kommunen skal altid foretage en konkret og individuel vurdering, så arbejdspligtens indhold og omfang bliver afstemt med den enkelte borgers forudsætninger og helbred.

Arbejdspligten kan bestå af følgende elementer, der til sammen skal give det ugentlige timetal, som borgeren er vurderet til at kunne præstere:

Løntimer	Job med løntilskud	Virksomhedspraktik
Vejledning og opkvalificering med klart beskæftigelsesfokus	Danskundervisning mv.	Jobsøgning

Hvis borgeren har ordinære løntimer, vil det nedsætte det antal timer, som borgeren skal være i arbejdspligt. Indsatsen i arbejdspligten kan bestå af forskellige beskæftigelsesrettede indsatser som løntilskud, virksomhedspraktik, vejledning og opkvalificering med klar beskæftigelsesfokus og/eller nytteindsats.

Derudover nedsætter danskundervisning, forberedelsestid, jobsøgning og transport mellem aktiviteterne også antallet af timer, som borgeren skal have beskæftigelses indsats i arbejdspligten.

Borgere omfattet af arbejdspligten kan forlade ordningen ved at opfylde opholds- og beskæftigelseskravene og dermed overgå til den nye grundsats eller forhøjet sats, som det fremtidige kontanthjælpssystem også kommer til at indeholde. Borgeren kan også forlade ordningen ved at afgå helt fra kontanthjælpssystemet til for eksempel ordinær beskæftigelse, SU, integrationsgrunduddannelsen (igu) voksenlærlingeforløb eller førtidspension.

Faaborg-Midtfyn Kommunes tilgang

Da det konkrete lovforslag fortsat afventes, har forvaltningen på baggrund af nuværende viden, indledt tanker om hvordan tilgangen til arbejdspligten skal være i Faaborg-Midtfyn Kommune. Forvaltningen indstiller til, at arbejdspligten implementeres virksomhedsrettet med fokus på job og at implementeringen tager afsæt i Beskæftigelsesplanens 10 principper ([Beskæftigelsesplan \(fmk.dk\)](#)).

Konkret vil implementeringen særligt tage afsæt i de følgende seks principper:

- Vi skaber gode, anerkendende og jobbrettede møder med borgere og virksomheder
- Vi sikrer virksomhederne adgang til den arbejdskraft, de har brug for
- Vi sætter de faglige kræfter fri og giver fagligt råderum og ansvar
- Vi sikrer, at borgere længst fra arbejdsmarkedet bliver en del af arbejdsfællesskabet
- Vi anvender opkvalificering aktivt som et virkemiddel til varig beskæftigelse
- Vi skaber nye veje sammen med borgere, virksomheder og øvrige civilsamfund

Ud fra ovenstående principper vil forvaltningens udgangspunkt således være, at arbejdspligten søges indfriet ved brug af de job- og uddannelsesrettede elementer. Forvaltningen anbefaler at anvende nytteindsats i en kontekst som taler ind i beskæftigelse for den enkelte borger fx som trædesten til uddannelse, praktik mv.

Nytteindsatsens rammer

Nytteindsats skal etableres som opgaver hos offentlige arbejdsgivere, der ellers ikke vil blive udført og ligger ud over serviceniveauet, og det normerede niveau for opgaveløsningen. Nyteindsats må ikke fortrænge ordinær arbejdskraft, være konkurrenceforvridende eller udgøre ulovlig statsstøtte. Det er op til kommunerne selv at etablere en nytteindsats der ligger inden for disse rammer. Der er lagt op til at både kommuner, regioner og stat skal bedrage til at løfte opgaven med at etablere nytteindsatspladser.

I forbindelse med indførelsen af arbejdspligten, udvides formålet med nytteindsats i forhold til i dag. Nyteindsat vil således fremover kunne gives, for at gøre borgerne bekendte med arbejdslogik og få indblik i kulturen og normerne på det danske arbejdsmarked. Der bliver fremover heller ikke begrænsninger for, hvor mange der kan være i nytteindsats på en offentlig virksomhed, eller hvor længe borgeren kan være i nytteindsats. Disse tiltag er lavet for at gøre kommunernes tilrettelæggelse af nytteindsats mere fleksibel og styrke udbredelsen af nytteindsats (bilag 4).

Der indføres også mulighed for en særlig tilrettelagt nytteindsats, til personer omfattet af arbejdspligten. I dette tilbud kan et antal borgere indgå i et kommunalt projekt og sammen udføre nyttige opgaver for lokalsamfundet (bilag 4).

Målgruppen omfattet af arbejdspligten

Aktuelt (februar 2024) vil der i Faaborg-Midtfyn Kommune være 60 personer, der vil blive omfattet af arbejdspligten pr. 1. januar 2025. Af de 60 personer vurderes 21 jobparate, 37 vurderes aktivitetsparate, 1 vurderes uddannelsesparat og 1 er endnu ikke visiteret til kategori.

Den 1. juli 2025 forventes aftalen om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp at træde i kraft for borgere, der modtager uddannelses- eller kontanthjælp. Denne vil også være gældende for borgere, som er kommet til landet før 2008.

Forvaltningen estimerer, at der i Faaborg-Midtfyn Kommune vil være tale om rundt regnet 100 personer, der vil blive omfattet af arbejdspligten. Dette estimeres på baggrund af forvaltningens kendskab til de omfattede målgrupper, samt at der i Aftale om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp skønnes, at 10.000 personer på landsplan vil være omfattede af aftalen. Disse 10.000 personer på landsplan vil reguleret efter indbyggertal i Faaborg-Midtfyn Kommune svare til ca. 100 personer. Forvaltningen forventer, at ud af disse 100 personer vil ca. 60 personer modtage kontanthjælp, hvor 40 personer vil være aktivitetsparate og 20 personer vil være jobparate. Forventeligt vil cirka 40 personer modtage uddannelseshjælp, hvor 25 personer vil være aktivitetsparate og 15 vil være uddannelsesparate. KL vurderer dog, at borgergruppen er væsentlig større, og har i deres seneste nyhedsbrev (bilag 5) estimeret omfanget til 15.000 personer og her skrevet, at de kommer med mere præcise estimater i den nærmeste fremtid.

Forvaltningen har fokus på, at den gruppe af borgere, der bliver omfattet af arbejdspligten til 1. januar 2025 og 1. juli 2025, nedbringes så meget som muligt frem mod ikrafttrædelsen.

Særligt vedr. ukrainere

Beskæftigelsesministeren har i et ministersvar til Enhedslisten i december 2023 forholdt sig til, om ukrainerne, der har opholdstilladelse i Danmark på baggrund af særloven, bliver omfattet af arbejdspligten. Beskæftigelsesministeren har i den forbindelse udtalt, at " Opholdstilladelser efter særloven om midlertidige opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (særloven), er tidsbegrænset til den 17. marts 2025. Det vil sige umiddelbart efter, at arbejdspligten træder i kraft for de nuværende SHO-ydelsesmodtagere. De fordrevne fra Ukraine med ophold efter særloven vil derfor blive undtaget fra arbejdspligten og indgår således ikke i beregningerne for målgruppen for arbejdspligten. Såfremt særloven forlænges, skal der tages stilling til, hvorvidt fordrevne fra Ukraine vil skulle omfattes af arbejdspligten". Se hele svaret i bilag 6.

Bilagene forudsættes ikke læst.

Bilag 4-6 er tilgået forvaltningen siden sagsfremstilling 107 fra november, hvor udvalget blev orienteret om de nye politiske aftaler (bilag 1-3).

Økonomi

Aftalen om arbejdspligt kan kalde på ekstra ressourcer men omfanget og den eventuelle statslige refusion kendes endnu ikke. I Aftalen om ny arbejdspligt fremgår det dog, at arbejdspligten delvis finansieres af midler tilvejebragt af "Aftale om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp".

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Bilag 1 - Aftale om en ny arbejdspligt med klare krav til borgere i kontanthjælpssystemet som ikke opfylder optjeningsreglerne

Bilag 2- Aftale om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp

Bilag 3 - Aftale om Nyt Kontantshjælpssystem - flere i arbejde, enklere regler og færre børn i lavindkomst

Bilag 4 - Ministersvar S 237 vedr Nytteindsats.pdf

Bilag 5 - KL nyhedsbrev februar 2024

Bilag 6 - Ministersvar nr. 72 vedr. om ukrainere er omfattet af arbejdspligten.pdf

Punkt 25: Fast status på udvalgte målgrupper

00.01.00-G01-17-21

Resume

På mødet præsenteres nyeste data om den aktuelle udvikling i de udvalgte målgrupper, dagpenge, kontanthjælp (jobparate), sygedagpenge og førtidspension (tilgang)

Vedhæftet bilag, som forudsættes læst, viser den aktuelle udvikling på udvalgte målgrupper.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til, at Arbejdsmarkedsudvalget tager data til efterretning

Sagsfremstilling

Der var en stigning af antallet af borgere på A-dagpenge i Faaborg-Midtfyn de sidste par måneder af 2023. Denne stigning er fortsat ind i januar 2024, så Faaborg-Midtfyn samlet set ligger på 2,8%. Dette er en stigning på 0,7 procentpoint i forhold til december 2023. Landsgennemsnittet er ligeledes steget i januar 2024, men kun til 2,7%, hvilket betyder at Faaborg-Midtfyn kommune nu ligger 0,1 procentpoint over landsgennemsnittet.

Antallet af Jobparate kontanthjælpsmodtagere ligger stabilt på 0,2% mens landsgennemsnittet fastholder deres udvikling på 0,3%. Hvilket betyder at Faaborg-Midtfyn kommune stadig ligger 0,1 procentpoint under landsgennemsnittet.

Faaborg-Midtfyn Kommune har i lang tid ligget over landsgennemsnittet i antallet af sygedagpengeborgere. Dog er der blevet et lidt større spænd mellem landsgennemsnittet og Faaborg-Midtfyn Kommune de sidste par måneder. Dette betyder at der nu er en forskel på 0,6 procentpoint mellem Faaborg-Midtfyn Kommune og landsgennemsnittet.

Der er fortsat stor tilgang af antallet af borgere der tilkendes førtidspension, tallene fra juli og august måned er påvirket af sommerferieafholdelse. Tendensen for 2. halvår af 2023 forventes at fortsætte i 2024.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Målgrupper til marts 2024

Punkt 26: Udvalgets årsplan - til opdatering

00.15.10-A26-4-23

Indstilling

Årsplan 2024 er vedlagt til drøftelse og opdatering.

Beslutning

Drøftet og opdateret.

Bilag

Årsplan 2024 - Arbejdsmarkedsudvalget

Punkt 27: Gensidig orientering

00.01.00-G01-17-21

Resume

STAR har offentliggjort rapporten "Status på arbejdsmarkedet - Tema om unge uden uddannelse eller beskæftigelse", som dækker perioden december 2022 til december 2023. For Faaborg-Midtfyn Kommune indeholder den følgende interessante punkter:

Ledighed: I Faaborg-Midtfyn Kommune er ledigheden steget relativt lidt i perioden sammenlignet med de fleste andre fynske kommuner.

Ydelsesmodtagere: Andelen af ydelsesmodtagere i Faaborg-Midtfyn Kommune ligger på niveau med andre kommuner uden for store byer og trekantområdet. Der er en overvægt af kvindelige ydelsesmodtagere i Faaborg-Midtfyn Kommune, som er tilsvarende de fleste andre fynske kommuner.

Førtidspension: Der er en stigning i andelen, som modtager førtidspension i Faaborg-Midtfyn Kommune, hvilket er en generel landstendens. Andelen på førtidspension i Faaborg-Midtfyn Kommune ligger lidt højere end Fyn iøvrigt.

Rekruttering: RAR Fyn er den landsdel med færrest registrerede rekrutteringsudfordringer.

Unge: Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse er størst i yderkommuner. Andelen i Faaborg-Midtfyn Kommune er også højere end i Odense, men den er lavere end flere andre fynske kommuner og andelen er faldende modsat flere andre fynske kommuner.

Rapporten er vedlagt som bilag og forudsættes ikke læst.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

status på arbejdsmarkedet

Punkt 28: Orientering fra formanden

00.01.00-G01-17-21

Beslutning

Formanden havde ikke aktuelt punkter til orientering.

Punkt 29: Godkendelse af protokol

00.01.00-G01-17-21

Beslutning

Godkendt.